

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

het Bestuurscollege van Saba Power st. 1 The Bottom, Saba Caribisch Nederland

Datum

2 3 MAART 2012 ...

Betreft Overleg over rijksbelastingen

Directie Algemene Fiscale Politiek

Korte Voorhout 7 2511 CW Den Haag Postbus 20201 2500 EE Den Haag www.rijksoverheid.nl

Iniichtingen

dhr. Drs. F.J. Hartman

T 070-3428167/ 0631662438 F 070-3427914 f.j.hartman@minfin.nl

Ons kenmerk AFP/2012/00190 Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

Geacht college,

Inleiding

In de week van 12 tot en met 16 maart 2012 heeft in Den Haag de Caribisch Nederland week plaatsgevonden. In die week hebben eilandbesturen en andere vertegenwoordigers van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (bestuurlijk) overleg gevoerd met diverse bewindspersonen en ambtenaren. In dat kader heeft op donderdag 15 maart 2012 ook een gesprek plaatsgevonden tussen de eilandbesturen en enkele van mijn ambtenaren.

Overleg met Financiën

Ter voorbereiding van het overleg had Financiën via het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geannoteerde gespreksonderwerpen ontvangen die de eilandbesturen wensten te bespreken. Vanwege andere verplichtingen was ik verhinderd om bij het overleg aanwezig te zijn. Ik heb echter wel kennis genomen van de onderwerpen die de eilandbesturen wilden bespreken en heb de door mijn ambtenaren te geven antwoorden en reacties met hen afgestemd.

Van mijn ambtenaren heb ik begrepen dat de eilandbestuurders bij aanvang van het overleg stelden dat zij, alvorens over de geagendeerde onderwerpen te willen praten, eerst inzicht wilden hebben in de totale opbrengst van de rijksbelastingen op Caribisch Nederland in 2011. Omdat die opbrengst nog niet bekend is, konden mijn ambtenaren die opbrengst ook niet aan de delegaties van de eilanden beschikbaar stellen. De achtergrond daarvan, waarop ik hierna in deze brief nader zal ingaan, is door mijn ambtenaren toegelicht. Uiteindelijk is het feit dat tijdens het overleg de gevraagde gegevens nog niet verstrekt konden worden voor de eilandbestuurders aanleiding geweest om het overleg af te breken.

Ik betreur deze gang van zaken. Dit niet alleen omdat er daardoor geen gelegenheid meer was om inhoudelijk in te gaan op de gespreksonderwerpen die de bestuurders ter voorbereiding van het overleg zelf hadden geagendeerd. Belangrijker vind ik echter dat het afbreken van een overleg naar mijn mening niet goed past in de context waarin het nieuwe voor Caribisch Nederland geldende stelsel van rijksbelastingen tot stand is gekomen.

Directie Algemene Fiscale Politiek

Ons kenmerk AFP/2012/00190

Tijdens de voorbereiding en de uitwerking van dat nieuwe stelsel heeft zeer regelmatig open en constructief overleg plaatsgevonden tussen bewindspersonen en ambtenaren van het ministerie van Financiën enerzijds en bestuurders van de eilanden van Caribisch Nederland anderzijds. Tijdens dat proces is onder andere afgesproken dat er elk jaar op bestuurlijk niveau overlegd zai worden tussen Nederland en Caribisch Nederland en dat in dat overleg zal worden bezien of er aanleiding bestaat om het fiscale stelsel van Caribisch Nederland aan te passen. In 2011 heeft voor de eerste maal een dergelijk overleg plaatsgevonden en dat heeft, zoals u weet, geleid tot diverse lastenverlichtende maatregelen die per 1 oktober 2011 respectievelijk 1 januari 2012 zijn doorgevoerd. Het jaarlijkse bestuurlijke overleg over het stelsel van rijksbelastingen met de bestuurders van de Caribisch Nederlandse eilanden is vanuit Europees Nederlands perspectief bezien ongebruikelijk, omdat er in Europees Nederland geen geïnstitutionaliseerd periodiek overleg plaatsvindt tussen de rijksoverheid en lagere overheden over eventuele aanpassingen van het stelsel van rijksbelastingen. Dat er met de bestuurders van de Caribisch Nederlandse eilanden wel bestuurlijk overleg plaatsvindt over de ter plaatse geheven rijksbelastingen hangt samen met de bijzondere positie van deze eilanden. De omstandigheden op de eilanden verschillen in vele opzichten immers sterk van de in Europees Nederland geldende omstandigheden. Daar komt bij dat de eilanden in verband met de per 10 oktober 2010 doorgevoerde staatkundige herziening van het Koninkrijk, in een transitieproces terecht zijn gekomen dat voor inwoners en bestuurders van de eilanden op vele fronten tot soms ingrijpende veranderingen zou gaan leiden. Wat betreft de fiscaliteit is er, in overleg met de eilandbestuurders, voor gekozen om het oude Nederlands Antilliaanse belastingstelsel niet over te nemen maar in plaats daarvan een meer op de specifieke omstandigheden van de Caribisch Nederlandse eilanden toegespitst stelsel van rijksbelastingen te ontwerpen.

Een andere belangrijke afspraak die tijdens de voorbereiding en uitwerking van het fiscale stelsel tussen Nederland en Caribisch Nederland is gemaakt is dat in de overgangsfase de opbrengst van het nieuwe stelsel van rijksbelastingen op Caribisch Nederland, rekening houdend met inflatie, grosso modo gelijk zou moeten zijn aan de opbrengst die het oude Nederlands Antilliaanse belastingstelsel op de drie Caribisch Nederlandse eilanden genereerde. Ten overvloede wordt in dit verband opgemerkt dat deze afspraak alleen geldt voor de rijksbelastingen, waar ik de politieke verantwoordelijkheid voor draag, en niet voor de opbrengst van de premies volksverzekeringen en de premies werkgeversverzekeringen, waarvoor de verantwoordelijkheden elders liggen. Het is wel zo dat de Belastingdienst / Caribisch Nederland alle heffingen van de Rijksoverheid verzorgt.

De afspraak over de belastingopbrengst staat uiteraard nog steeds en is voor mij mede aanleiding geweest om via het wetsvoorstel Overige fiscale maatregelen

2012 enkele compenserende maatregelen aan het parlement voor te stellen die per 1 oktober 2011 respectievelijk 1 januari 2012 tot lastenverlichting hebben geleid. Achtergrond daarvan was dat mij in de zomer van 2011 signalen bereikten dat de opbrengst van het stelsel van rijksbelastingen hoger zou kunnen uitvallen dan geraamd. In mijn brief aan de Tweede Kamer van 1 september 2011 (Kamerstukken II, 2010–2011, 32 893, nr. 1, blz. 13/14) zijn de overwegingen daaromtrent als volgt geformuleerd:

Directie Algemene Fiscale Politiek

Ons kenmerk AFP/2012/00190

"Aanvullende maatregelen in verband met meeropbrengst

Een belangrijk uitgangspunt bij het ontwerpen van het nieuwe belastingstelsel voor Caribisch Nederland was, zoals ook in de inleiding van deze brief is aangegeven, dat de totale belastingopbrengst ongeveer gelijk zou moeten blijven ten opzichte van de totale opbrengst van het oude Nederlands Antilliaanse belastingstelsel op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Daarbij is in de raming uitgegaan van een totale opbrengst van circa USD 52 miljoen op jaarbasis¹.

Inmiddels is uit de begin augustus 2011 door B/CN aangeleverde voorlopige opbrengstcijfers over het eerste halfjaar van 2011 naar voren gekomen dat de opbrengst van zowel de ABB als van de accijnzen hoger is dan geraamd. In totaal gaat het daarbij om USD 5 mln. Op jaarbasis zou dat – als deze tendens zich voortzet – voor beide heffingen tezamen neerkomen op een meeropbrengst van circa USD 10 mln. Wat betreft de opbrengst van de overige belastingen kan op dit moment nog geen conclusie worden getrokken. Hoewel daarmee op dit moment dus ook nog geen conclusie kan worden getrokken over totale opbrengst van het nieuwe belastingstelsel in Caribisch Nederland, gaven deze voorlopige opbrengstcijfers voor de ABB en de accijnzen mij wel aanleiding om ten opzichte van het hiervoor genoemde pakket aan quick wins dat in juli aan Bonaire, Sint Eustatius en Saba is voorgelegd, aanvullende maatregelen te treffen.

Op dit moment acht ik het niet wenselijk om het hiervoor genoemde bedrag van USD 10 miljoen potentiële meeropbrengst van ABB en accijnzen al volledig in te zetten. Ik heb gekozen voor een pakket aanvullende maatregelen met een budgettair belang van circa USD 6 mln. Dat niet de volledige USD 10 mln. wordt ingezet hangt samen met het feit dat het in dit stadium nog onzeker is wat de omvang zal zijn van de meeropbrengst die daadwerkelijk over het gehele jaar 2011 zal worden gerealiseerd, temeer daar er op dit moment nog geen goed beeld is van de opbrengst van de loon- en inkomstenbelasting. Dat laatste hangt samen met het felt dat sprake is van een gecombineerde heffing waarbij loon- en inkomstenbelasting gezamenlijk, tegen een vast tarief van 30,4%, wordt geheven met de premies voor de volksverzekeringen. Bovendien acht ik het belangrijk om bij de afwegingen omtrent de aanwending van het eventuele restant van de daadwerkelijk gerealiseerde meeropbrengst zo

¹ Zie de bijgestelde raming, opgenomen in Kamerstukken II 2009–2010, 32 189, nr. 13, blz. 8, tabel 1.

mogelijk al ook de uitkomsten van het interdepartementale onderzoek betrekken. De uitkomsten van dat onderzoek zijn nog niet bekend maar zouden wel concrete aanknopingspunten kunnen bieden om specifieke fiscale, of niet-fiscale, maatregelen te treffen die de situatie in Caribisch Nederland op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze zullen verbeteren. Tot slot speelt in dat verband ook een rol dat het zeer waarschijnlijk is dat B/CN dit jaar geen aanslagen vastgoedbelasting meer zal kunnen opleggen over het jaar 2011. Dit houdt verband met het feit dat B/CN voor de heffing van deze belasting afhankelijk is van anderen die de beschikbaarheid en kwaliteit van de registraties op de eilanden in kaart moeten brengen. De bestanden daarvan zijn deels nog niet beschikbaar en voor zover beschikbaar, deels van onvoldoende kwaliteit. De inspanningen van B/CN zelf zijn erop gericht om dit jaar in ieder geval de waardebeschikkingen te versturen. Pas daarna kunnen aanslagen worden opgelegd."

Directie Algemene Fiscale Politiek

Ons kenmerk AFP/2012/00190

Om te kunnen beoordelen of er op basis van de gemaakte afspraak over de gelijkblijvende opbrengst van de rijksbelastingen eventueel ruimte is voor aanvullende compensatie voor Caribisch Nederland is het dus in eerste instantie van belang om duidelijkheid te krijgen over de totale belastingopbrengst over 2011. Op dit moment is die duidelijkheid er nog niet, zodat ook nog niet kan worden beoordeeld of en zo ja in welke mate er ruimte is voor aanvullende compensatie.

Wel is bekend voor welk bedrag in 2011 in totaal aanslagen rijksbelasting, premies volksverzekeringen (AOV/AVV en inkomensafhankelijk werknemersdeel van de zorgverzekeringspremie) en premies werkgeversverzekeringen is opgelegd. Omwille van eenvoud en beperking van administratieve lasten en uitvoeringskosten is er voor gekozen om alle op het loon gebaseerde heffingen geïntegreerd door de Belastingdienst / Caribisch Nederland te laten heffen. Gevolg daarvan is dat de bedragen van de afzonderlijke componenten van die geïntegreerde heffing niet zonder nadere analyse van bijvoorbeeld de loonbelastingkaarten (waarop informatie is te vinden over de hoogte van het loon van individuele werknemers) en de aangiftegegevens inkomstenbelasting kunnen worden berekend. Op dit moment kan die analyse, vanwege het ontbreken van de benodigde aangiftegegevens, nog niet plaatsvinden. Immers, de aangifte inkomstenbelasting over 2011 moet nog plaatsvinden. Belastingplichtigen met aftrekposten zullen dan via de inkomstenbelasting te veel betaalde loonbelasting kunnen terugkrijgen. Daar staat tegenover dat belastingplichtigen die winst uit onderneming of die andere niet onder de loonbelasting vallende inkomsten genieten, inkomstenbelasting zullen moeten (bij)betalen. De omvang van de terug te betalen loonbelasting en bij te betalen inkomstenbelasting is op dit moment nog niet in te schatten. In verband daarmee kan de opbrengst van de loon- en inkomstenbelasting over 2011 nog niet worden bepaald. Bovendien is op dit moment nog niet duidelijk wat de opbrengst van de vastgoedbelasting over 2011 zal zijn omdat de waardering van de in die heffing te betrekken onroerende zaken nog niet heeft plaatsgevonden. Daarmee kan dus ook de totale opbrengst van het stelsel van rijksbelastingen op Caribisch Nederland over 2011 nog niet worden bepaald. Zodra dat wel kan, zal ik de bestuurders, alsmede de Tweede Kamer, informeren over de opbrengst van het stelsel van rijksbelastingen op Caribisch

Nederland, zowel wat betreft de totale opbrengst als wat betreft de opbrengst van de verschillende rijksbelastingen. Zolang de totale opbrengst nog niet bekend is, kunnen er wat betreft het bepalen van de omvang van een eventuele meeropbrengst nog geen definitieve conclusies worden getrokken. Dit is de huidige stand van zaken. Tegen die achtergrond bezien is de opmerking van de Rijksvertegenwoordiger – die in zijn tweede voorjaarsrapportage stelt dat de voorlopige cijfers uit zouden wijzen dat in 2011 de belastingopbrengsten ruimschoots de ramingen overtreffen – dus op zijn minst voorbarig te noemen. Ik laat deze opmerking dan ook geheel voor zijn rekening.

Directie Algemene Fiscale Politiek

Ons kenmerk AFP/2012/00190

Het vorenstaande neemt overigens niet weg dat ik er mede gelet op de afspraken over de meeropbrengsten naar streef om zo spoedig mogelijk, zo nodig op basis van nadere voorlopige cijfers als de definitieve cijfers over 2011 te lang op zich laten wachten, inzicht te krijgen in de budgettaire ruimte die er eventueel is om via het Belastingplan 2013 aanpassingen van het fiscale stelsel voor Caribisch Nederland voor te stellen. Indien er budgettaire ruimte is zal ik na overleg met de eilandbesturen en mede op basis van de conclusies van het interdepartementale onderzoek bezien welke concrete maatregelen per 1 januari 2013 zouden kunnen worden getroffen om het fiscale stelsel van Caribisch Nederland (verder) te verbeteren.

Afschriften van deze brief zend ik aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de vaste commissies voor Financiën en voor Koninkrijksrelaties van de Tweede Kamer.

Naar ik hoop heb ik u hiermee voldoende geïnformeerd.

Hoogachtend,

/.\// ||// //

De staatssecretaris/van Financiën,

Pagina 5 van 5